

Bu sayfa řu linkten yazdırılmıştır: [http://www.risaleonline.com/soru-cevap/hukum-mustak]

[Risale-i Nur](#) [Risale-i Nur Mütalaası](#)

Soru

Hüküm Müştak

C: Evvelen: Delil, kat'ıyyü'l-metîn olduğu gibi, kat'ıyyü'd-delâlet olmak gerektir. Halbuki te'vîl ve ihtimâlin mecâli vardır. Zîrâ nehy-i Kur'ânî, âmm değildir, mutlaktır. Mutlak ise takyîd olunabilir. Zaman bir büyük müfessirdir. Kaydını izhâr etse, i'tirâz olunmaz.((Hem de hüküm, müştak üzerine olsa, me'haz-i iştikâkı, illet-i hüküm gösterir.)) Demek bu nehiy, Yahûdî ve Nasârâ ile yahûdiyet ve nasrâniyet olan aynaları hasebiyledir. Hem de bir adam zâtı için sevelemez. Belki muhabbet, sıfat veya san'atı içindir. Öyle ise her bir müslümanın her bir sıfatı müslüman olması lâzım olmadığı gibi, her bir kâfirin dahi bütün sıfat ve san'atları kâfir olmak lâzım gelmez. Binâenaleyh müslüman olan bir sıfatı veya bir san'atı istihsân etmekle iktibâs etmek, neden câiz olmasın? Ehl-i kitabdan bir harem olsa, elbette seveceksin. (Münazarat)

Paragraftaki parantez içini izah eder misiniz?

Cevap

"Hem de hüküm, müştak üzerine olsa, me'haz-i iştikâkı, illet-i hüküm gösterir."

Bir metin anlaşılır ve açık olmakla birlikte, kastedilen manaya delil olması da teville ve ihtimale dayanmaksızın açık olmalıdır.

Amm olmayan(bütünü kapsamayan), mutlak olan(sınırlı olan) ve bu yapısı itibariyle kayıt altına alınabilecek bir hüküm, taraflarca bilinen bir mesele üzerine (müştak) bina edilmişse, mana diğer muhtemel ve müevvel mümkün manalar üzerine hamledilemez.

İlişki kurulan o asıl kaynak neyi ifade ediyorsa (me'haz-i iştikak) hükmün illeti(asıl sebebi) odur.

Mana ona göre verilir. Yani hüküm hangi müştak(kaynak) üzere ise me'haz-i iştikak(kaynaktan çıkan) o hükmü takyîd eder (Kayıt altına alır). Artık başka suretle te'vil edilmez.

Hüküm, türetilen kelime üzerine bina oluyorsa kelimenin türediği kök (kaynak) hükmün asıl sebebi oluyor. Yani onlarla dostluk kurmayın ayetin hükmüdür. Peki bu hüküm hangi kelimelere bina edilmiştir? Yahudilik ve Nasara (hristiyanlık) kelimeleridir. Bu iki kelimenin türediği kaynak ise; Yahudi ve Hristiyanlık dinleridir. Öyle ise şöyle bir mana çıkar:" Siz Yahudilik ve Hristiyanlık dinini dost edinmeyin". Çünkü ayette şahıs değil de sıfatları nazara veriliyor. Ama YAHUDI veya Hristiyan dinine mensup olan kişilerin yahudiliklerine ve hristiyanlıklarına dost olunmaz ama başka sıfatları sevinebilir. Mesela iyi bir doktor ise doktorluğu sevinebilir.

Ayrıca bakınız:

<http://www.risaleonline.com/soru-cevap/yahudi-ve-hristiyanlari-dost-edinmeyin>

-